

خواستگاری با اسلحه ضامن دار

به خشونت کشیده شدن خواستگاری های نافر جام زمینه هایی دارد که جوانان و خانواده ها با مطالعه آن می توانند از بروز آن پیشگیری کنند

ZENDEGI - SALAM

ضمیمه روزنامه خراسان

دوشنبه ۱۴ بهمن ۱۳۹۸
۸ جمادی الثانی ۱۴۴۱ • ۳ فوریه ۲۰۲۰
شماره ۲۰۳۰۹

۱۵۳۰

نرگس عزیزی | کارشناس ارشد مشاوره

هر از گاهی در اخبار می شنویم که یک خواستگاری نافر جام، منجر به اتفاقات پدی شده است؛ یک طرف ماجرا که جواب نه شنیده به خاطر آن که رویاهایش را بر یادرفته دیده اقدام به خشونت کرده است. از گروگان گرفتن دختر تا اسید پاشی و تهدید به قتل و... هر کدام از این رفتارها دو طرف دارد، یک طرف ماجرا فردی که پیش از آن که نظر طرف مقابلش را بداند در رویاهایش همه چیز را تمام شده فرض کرده و حالا نمی تواند باور کند و صالی در کار نیست. طرف دیگر هم دختر و خانواده اش که حین شکل گیری یک رابطه عاطفی یا در جریان یک آشنایی و حتی خواستگاری، با رفتارهای ناهنجار طرف مقابل رانادیده گرفتند و متوجه بحرانی بودن شرایط نبودند یا با رفتارهای شان زمینه بروز خشونت طرف مقابل را ناخواسته فراهم کرده اند. نتیجه مهارت نداشتن در خواستگاری، نتیجه تسلط نداشتن به مهارت های حل مسئله و بی توجهی خانواده ها به رباط جوانان زمینه ساز حوادثی است که با دانستن نکاتی می شد از بسیاری از آن ها پیشگیری کرد. در این پرونده از چند منظر این موضوع را بررسی می کنیم. اول سراغ زمینه ها می رویم، بعد راه های پیشگیری از چنین حوادثی را از سمت پسر و خانواده اش بررسی می کنیم و در نهایت به شیوه های درست نه گفتن از سوی دختر و خانواده اش می پردازیم.

عاقبت آشنایی های خیابانی

و خواستگاری های غیر رسمی

به صورت کلی، چه عواملی می تواند احتمال بروز مشکل بعد از شنیدن جواب منفی در خواستگاری را افزایش دهد؟

طی سال های اخیر حوادث ناشی از نه شنیدن به خواستگاری در کشور ما، چندین و چند بار خبر ساز شده است. از حوادثی چون اسید پاشی گرفته تا چاقو کشی و ایجاد ضرب و جرح. به طور کلی و در چنین حوادثی که بعد از جواب منفی شنیدن به خواستگاری اتفاق می افتد، بخشی از ماجرا به ویژگی های شخصیتی پسر باز می گردد. به عنوان مثال شخصیت های وابسته و خام از نظر عاطفی، احتمال بیشتری دارد که در گیر واکنش های هیجانی شد ید شوند. همچنین نوع رابطه پسر و دختر، تصور متفاوت دختر و پسر از رابطه شان، روشی که او برای خواستگاری در پیش می گیرد و نقشی که خانواده ها در این بین بر خور دارند هم می تواند در شدت این حوادث نقش داشته باشد.

آسیب های آشنایی های طولانی پیش از خواستگاری

هر چه آشنایی اولیه پیش از خواستگاری طولانی تر و عواطف در آن نقش قوی تری داشته باشد، احتمال بروز واکنش های غیر منطقی پس از جواب رد شنیدن افزایش می یابد. این مسئله به ویژه در باره روابطی که دور از چشم خانواده ها و به صورت مخفی پیش رفته است، بیشتر می تواند دیده شود. در بسیاری از پرونده های حوادثی از این دست، دختر با اطرافیان او اعلام می کنند که تصور آن ها از رابطه بین دختر و پسر، رابطه ای عادی بین دو همکلاسی، دو همکار یا دو آشنا بوده است و آن ها تصویری از شدت علاقه پسر نداشته و موضوع را جدی نگرفته اند. این جدی نگرفتن موضوع هم گاهی باعث می شود دختر به دم دست ترین روش به پسر نه بگوید و کار را سمت بدتر شدن سوق دهد. از سوی دیگر در بسیاری از این مواقع، پسر به دلایل متعددی چون خجالت، شرم از خود، عزت نفس پایین و... توان ابراز روشن احساسات خود را نداشته و تنها در ذهن خود به این رابطه و احساسات جول و حوش آن بال و پر داده است. این نداشتن مهارت در بیان احساسات خوشایند را می توان زنگ خطر جدی در نظر گرفت چرا که وقتی کسی توان ابراز احساسات خوشایند خود را ندارد، در غالب مواقع توان مدیریت هیجانات ناخوشایند خود را هم ندارد.

روش خواستگاری هم مهم است

در تعدادی از پرونده هایی از این دست، پسر به تنهایی در محیطی غیر رسمی برای خواستگاری اقدام کرده و بعد از شنیدن جواب رد به ناگهان از کوره در رفته و واکنشی غیر منطقی در پیش گرفته است. به نظر می رسد که نداشتن حامی در کنار خود، می تواند احتمال بروز مشکل را در چنین موقعیت هایی افزایش دهد. در ضمن، بعضی از جوانانی که شروع آشنایی یا شکل گیری رابطه عاطفی خود را از خانواده مخفی نگه می دارند، وقتی نوبت به خواستگاری می رسد، ترجیح می دهند اشاره هایی به خانواده کنند و آن ها را در جریان قرار دهند. برخی رفتار های خانواده که می تواند واکنش های غیر منطقی پسر را در این شرایط شدت ببخشد، عبارت اند از: مسخره کردن و دست

انداختن او در قالب جملاتی مانند «مگه کسی هم به تو زن میده؟!»، «چطور می خواهی یکی دیگه رو هم بدیخت کنی؟!» یا اعلام این که حاضر به کمک و حمایت از پسر نبوده و اون می تواند روی کمک آن ها حساب کند. توجه داشته باشید که این برخورد ها، بار روانی جواب رد شنیدن را به شدت افزایش می دهد و می تواند پسر را به سمت رفتار های غیر منطقی سوق دهد.

خواستگاری این روز ها جایگاه متفاوتی دارد

خواستگاری رفتن شاید در ظاهر رسمی که از قدیم رایج بوده است اما جایگاه خواستگاری رفتن در این روز ها با آن چیزی که در گذشته انجام می شده است، تفاوت زیادی دارد. توجّه به این تفاوت می تواند تا حدی به درک این مسئله که چرا حوادث بعد از جواب رد شنیدن در خواستگاری در سال های اخیر افزایش یافته است، کمک کند. به صورت سنتی خواستگاری رفتن، مرحله ابتدایی آشنایی دو خانواده و دو فردی که مناسب از دواج با همدیگر تشخیص داده شده بودند، در نظر گرفته می شد. این که خانواده ها و دو فرد در مجلس خواستگاری با هم آشنا می شدند و در صورتی که نظر شان مساعد بود، برای آشنایی بیشتر با قدم های بعدی بر نامه ریزی می کردند. اما این روز ها در شهر های بزرگ، خواستگاری جایگاه متفاوتی دارد. خواستگاری برای تعداد قابل توجهی از جوانان، حالا مرحله ای است که طی آن می خواهند به آشنایی خودشان رسمیت دهند، جدیت خود را در رابطه اثبات یا مورد مناسب خود را به خانواده معرفی کنند. توجه به این تفاوت جایگاه خواستگاری در زمینه فرهنگی این گروه از جوانان اهمیت زیادی دارد چرا که اگر در گذشته جوانی بعد از خواستگاری و آشنایی اولیه، جواب رد می شنید، معمولاً از نظر هیجانی چندان در گیر ماجرا نبود. از سوی دیگر دختر هم در آن زمینه فرهنگی وقتی می خواست جواب رد بدهد، نگرانی های کمتری در باره واکنش پسر داشت اما متأسفانه در زمینه فرهنگی جدید، داستان جواب رد شنیدن و حتی جواب رد دادن، پیچیدگی ها و ظرافت های بیشتری را به دنبال دارد، چرا که در بسیاری از موارد پای رابطه عاطفی (گاهی دو طرفه و گاهی یک طرفه) در میان است.

بعد از شنیدن جواب منفی در خواستگاری چه کنیم؟

گاهی و به هر دلیلی، ممکن است یکی از دو طرف یا خانواده هایشان به جمع بندی برسند که این از دواج به صلاح نیست و تصمیم بگیرند تا به طرف مقابل، جواب منفی بدهند. در این بین، بهترین واکنش چه خواهد بود؟

چند توصیه به جوانان

پیش از این که از نظر روانی در رابطه ای سرمایه گذاری زیادی انجام دهید، سعی کنید از فردی که مورد اعتمادتان است، در باره انتخاب خود، مشورت بگیرید. این فرد می تواند فردی از خانواده، اقوام، محیط کار یا یک روان شناس باشد. اگر از خواستگاران جواب رد شنیدید، ناامید نشوید. البته بهتر است خودتان برای بار دوم اقدام نکنید و فرد دیگری را برای این موضوع واسطه کنید. داشتن در گیری ذهنی زیاد در باره یک فرد، رابطه با او، خواستگاری و ازدواج، می تواند از نظر هیجانی شما را آسیب پذیر تر از حالت عادی سازد. اگر احساس می کنید توان بیان خواسته خود را ندارید، در عوض تعلل زیاد، بهتر است فرد قابل اعتماد و بزرگ تری را واسطه کنید تا او در زمانی کوتاه تر برای صحبت، پا پیش بگذارد.

پیش از اقدام برای خواستگاری، احتمال پاسخ رد شنیدن را در نظر داشته باشید و برای زمان بعد از جلسه حتماً برنامه ریزی کنید. به عنوان مثال با خود قرار بگذارید اگر جواب رد بود، بعد از جلسه خواستگاری به باشگاه بروید.

در نهایت این که اگر در گیری ذهنی شما به رغم جواب رد شنیدن و مخالفت اطرافیان با فرد مورد علاقه تان، ادامه دارد، از مشاوره متخصصان کمک بگیرید. این کار بیش از همه به آرامش شما کمک خواهد کرد.

چند توصیه به خانواده ها

وقتی فرزندان موردی را به شما معرفی می کنند و تقاضای همراهی برای خواستگاری دارد، حتی اگر با انتخاب او موافق نیستید، او را تنها نگذارید. طرد کردن فرزند و فرستادن او به تنهایی برای این که به خواسته اش برسد، گاهی به نتایج بسیار تلخی می انجامد.

اگر فرزند شما جواب رد شنیده است، موضوع را بی اهمیت جلوه ندهید. از او بپرسید که در این روز ها چطور می توانید به او کمک کنید، این پیشنهاد می تواند به او کمک کند تا این روز های دشوار را آسان تر پشت سر بگذارد.

اگر احساس می کنید فرزندان بعد از شنیدن جواب رد، از نظر هیجانی ثبات نداشته، تغییرات محسوسی در خورد و خوراک و خوابش نمایان و آشفته است، از متخصص کمک بگیرید.

شفاف، مودبانه و صریح، نه بگویید

چند نکته که بهتر است دختران و خانواده شان در زمان جواب رد دادن به خواستگاری افراد سمج در نظر داشته باشند

در میان بگذارید. مخفی کردن موضوع از خانواده می تواند شمارا بسیار آسیب پذیر کند. دست انداختن، تحقیر فرد مقابل یا بانش و کنایه صحبت کردن، از روش های نادرست در زمان پاسخ رد دادن به خواستگاری است که از نظر هیجانی و احساسی در وضعیت نامناسبی قرار دارد. به صورتی صریح، شفاف و مختصر، به خواستگار خود نه بگویید. بعد از پاسخ شفاف، از بحث و تلاش برای قانع کردن اجتناب کنید. این تلاش برای قانع کردن و ادامه تماس ها، گاهی باعث می شود، طرف مقابل تصور کند شما مایل به ادامه رابطه هستید. اگر خواستگار شما می خواهد شما را قانع کرده یا از صحبت شما قانع نشده است، از او درخواست کنید تا به صورت کتبی و پیامکی صحبت های خود را به شما منتقل کند. پیشنهاد مراجعه به مشاور هم از دیگر گزینه ها در این شرایط می تواند باشد. توضیح دادن دلیل مخالفت، همیشه آسان نیست. اگر در این زمینه مشکل دارید، از واسطه ای برای رساندن پیام خود استفاده کنید. نکته دیگر این که اگر به واسطه جواب رد دادن، تهدید به خشونت شده اید، موضوع را جدی و در صورت لزوم با پلیس تماس بگیرید. در نهایت نکته بدیهی این است که هر چند پاسخ منفی دادن از سمت دختر و خانواده اش باید محترمانه و با رعایت قواعدی باشد اما حتی اگر این موارد به هر دلیلی رعایت نشد هم توجیهی برای رفتار های پر خاشکرا نه و ناهنجار از سمت پسر و خانواده اش نیست.

جواب نه گفتن به یک خواستگاری حق هر دختری است. اما همیشه این جواب رد دادن، آسان نیست؛ گاهی خانواده ها در رودر با یستی گیر افتاده اند، گاهی دختر احساس گناه می کند و گاهی هم البته نگرانی از واکنش پسر، دختر را دچار تعلل می کند. این مورد آخری، یعنی ترس از واکنش پسر، موضوعی است که قصد تامل در آن را نداریم و می خواهیم نکاتی را مطرح کنیم که بهتر است در زمانی که نگرانی هایی در باره واکنش پسر وجود دارد، دختر و خانواده اش در نظر داشته باشند.

اول این که اگر فکر می کنید موردی برای ازدواج مناسب نیست یا شما به هیچ عنوان قصد ازدواج ندارید، شاید بهتر باشد پیش از این که فرد مورد علاقه تان در رویاهای خود، مسئله را تمام شده باند، جلوی جدی شدن رابطه را بگیرید و همان ابتدای کار جواب رد بدهید. اگر پسر یا شما در محیطی که تنها هستید، پیشنهاد ازدواج بدهد و احساس می کنید از نظر هیجانی متعادل نیست، سعی کنید از پاسخ مستقیم به او در آن موقعیت خودداری و تلاش کنید او را متقاعد کنید تا همراه خانواده یا در محیطی رسمی تر به خواستگاری بیاید. بعد از دور شدن از او و در فرصتی مناسب می توانید پاسخ خود را طبق نکاتی که در ادامه می آید، به او اعلام کنید.

اگر فردی که خانواده شما و انمی شناسد از شما خواستگاری کرده است و می خواهید جواب رد دهید، پیشنهاد می شود، یکی از اعضای خانواده یا اقوام را ماجرا آگاه کنید و اگر نگرانی در این رابطه دارید، با او

